

Colocviile „Brăiloiu”, ediția a XIII-a

1. Sesiune de comunicări *Cultură tradițională în cadre contemporane*

PROGRAM

Ziua I, 24 octombrie 2024

9:30 – Acad. Sabina Ispas, Alocuțiune de deschidere

Secțiuni paralele

I. Cadre teoretice și metodologice ale cercetării etnologice contemporane Sala de lectură a Bibliotecii

10:00 – 11:30

Moderatori: Camelia Burghel, Cezar Buterez

Ion Țița-Nicolescu, *Teme etnologice în pictura religioasă argeșeană – etnologia teologică, disciplină de cercetare*

Marin Marian-Bălașa, *Viitorul scris-gândit-cititului etnologic: I.A.-ul care avantajează pe oricine și compromite pe toți*

Alexandru Iorga, Ruxandra Păduraru, *Metoda comparativă și interactivă în cartografierea elementelor de patrimoniu imaterial*

Liviu Pop, *Intermedierea și distanțarea lecturii. Reconfigurări metodologice din perspectiva evoluției tehnologice*

11:30 – 12:00 – Pauză de cafea

12:00 - 13:00

Moderator: Florența Popescu-Simion

Laura Jiga Iliescu, *Caiete de rugăciuni la final de secol al XX-lea*

Astrid Cambose, „*Povesti-adevărați!*” *Un teren la ceangăii români de pe Valea Siretului, în vremea pandemiei*

13:00 - 14:00 – Pauză de prânz

14:00-15:30

Moderator: Laura Jiga Iliescu

Nicola Perencin, *Basmele române în comparațiune cu legendele antice clasice. Motive, teme și structuri din folclorul românesc din perspectivă comparativă cu antichitatea greco-latină, de la Șăineanu până în prezent*

Raluca Nicolae, *Peisaje onirice și coșmaruri în Yume Jūya de Natsume Sōseki*

Cezar Buterez, *Drumuri și hanuri din câmpiile Râmnicului Sărat la finalul secolului al XIX-lea*

15:30-16:00 – Pauză de cafea

16:00-17:50

Moderatori: Alina Branda, Ioana-Ruxandra Frunteletă

Armand Guță, *Imaginea românilor; a Țărilor Române și României în manualele de istorie bulgărești publicate între 1997 și 2016*

Gabriela Boangiu, *Artiști vizuali români – între identitate culturală și catharsis abroad*
Vlad Cubreacov, *Poreclele din comuna Crihana Veche (Basarabia): liant între trecut și prezent*

Emil Țircomnicu, Cătălin Alexa, Elsa Stavro, *Cercetări etnologice la aromânii din Albania. Districtele Tirana, Durres și Kavaia* (cercetare realizată în cadrul proiectului cofinanțat de Departamentul pentru Românii de Pretutindeni DRP/C/61.

Carmen Banța, *Repere identitare românești în publicația Sfântului Scaun – L'Osservatore Romano (1970-1989)*

II. Arhive multimedia. Instituții. Patrimoniu

Sala Expoziție

10:00-11:30

Moderator: Corina Mihăescu

Cristina Damaschin, *Dinamica arhivelor de folclor multimedia în perspectiva proceselor sociale din mileniul al treilea*

Mihaela Călinescu, *Ipostaze din colecțiile recente ale Muzeului Cărții și Exilului Românesc*

Alina Branda, *Cercetarea lingvistică și etnologică în Clujul interbelic. Muzeul Limbii Române și Arhiva de Folclor*

Lavinia Betea, *Fondarea Institutului de Folclor în Arhivele Securității*

11:30-12:00 – Pauză de cafea

12:00-13:00

Moderator: Monica Bercovici Ratoiu

Corina Mihăescu, *Documente ale oralității în analiza operei unui meșter popular*

Iulia Wișoșenschi, Ioana-Ruxandra Frunteletă, *Mărțișorul/ Marțu în comunitatea aromânilor din comuna Mihail Kogălniceanu, județul Constanța*

13:00-14:00 – Pauză de prânz

14:00-15:30

Moderator: Iulia Wișoșenschi

Ioana-Ruxandra Frunteletă, *Valori imateriale ale ocupației păstoritului: comentarii pe marginea unei convorbiri cu un cioban din Bărăgan*

Florentina Teacă, *Elemente de continuitate pastorală în Voinești, Covasna*

Ioana Repciuc Baskerville, *Fondul Petru Caraman și Arhiva de Folclor a Moldovei și Bucovinei. Construcția diacronică a discursului etnografic*

15:30-16:00 – Pauză de cafea

Panel „Omul-instituție”

Hol etajul I

Moderator și organizator: Radu Toader

10:00-11:30

Gheorghită Geană, *Despre etnoerotism. Expresivitate poetică, mitologie și adevăr profund în viziunea istorică a lui Vasile Pârvan*

Radu Baltasiu, *De la Iorga, la Nae Ionescu, Dimitrie Gusti și Anton Golopenția*

Sebastian Ștefănuță, *Întâlniri dintre subiectul cognitiv și obiectul de cunoscut (sau convergența dintre *etic* și *emic*) în cercetarea etno-antropologică*

Ovidiana Bulumac, *Găvrilă Iuga, erou al României Mari și om-instituție al Maramureșului*

11:30-12:00 Pauză de cafea

12:00-13:00

Corina Bistriceanu-Pantelimon, *Magie și matriarhat în concepția Ștefaniei Cristescu Golopenția*

Samira Cîrlig, *Mihai Eminescu – precursor al Școlii Sociologice de la București*

Alin Bulumac, *Viața și activitatea lui Alexandru Filipașcu, între raiul maramureșan și teroarea istoriei*

13:00-14:00 Pauză de prânz

14:00-15:40

Narcis Rupe, *Dimitrie Gusti – infrastructură socială de studiere a chipului ideal-tipic al țaranului român*

Carmen Șerban, *Alexandru Amzulescu, figură de referință a folcloristicii literare românești*

Mariana Ciuciu, *Omagiu directorilor Institutului de Etnografie și Folclor „Constantin Brăiloiu”*

Anca Vrăjitoriu, *Simeon Florea Marian, deschizător de drumuri în cercetarea științifică a folclorului românesc*

Raluca Potârniche, *Portret Harry Brauner*

15:30-16:00 Pauză de cafea

Prezentări de carte

18:00-19:30

Lucian David, Ionuț Semuc (coordonatori), *Peisajul cultural carpatic. Transhumanța în Țara Loviștei*. Editura Etnologică, 2023; Lucian David, Ionuț Semuc (coordonatori), *Peisajul pastoral carpatic. Transhumanța în zona Corbi-Nucșoara*. Editura Etnologică, 2024

Cătălin Alexa, *Materii prime alimentare. Atlas etnografic*. Editura Mega, 2024

Sabin V. Drăgoi, *303 colinde culese și notate de....*, ediție îngrijită și notă asupra ediției Lucian Emil Roșca. Editura Eurostampa, 2024

Ionuț Petre Munteanu, *Imaginea lui Iuda în folclorul românesc*. Editura Universității de Vest, 2024

Ziua II, 25 octombrie 2024

III. Dinamica sistemului sărbătoresc și festiv în contextul actual: de la festivaluri la inventarea unor noi tradiții

Sala de lectură a Bibliotecii

10:00-11:30

Moderator: Emil Țîrcomnicu

Cătălin Stoian, Alina Costache, *Govia de la Islaz – o sărbătoare a vieții și a morții*

Camelia Burghel, Muzeul Județean de Istorie și Artă Zalău, *Despre sarmale ca brand de țară*

Lucian David, Ionuț Semuc, *Transhumanța mocanilor în Bărăgan și Dobrogea, proiect cultural co-finanțat de Administrația Fondului Cultural Național P0514/2024*.

Iulian Mitran, *Avantajele și limitările folosirii tehnologiilor de tip CAD și a restaurării fotografice digitale în restaurarea și valorificarea patrimoniului material al satelor din zona Negru Vodă – Mangalia*

11:30-12:00 – Pauză de cafea

12:00-13:00

Moderatori: Astrid Cambose, Cezar Buterez

Gabriel Tamaș, *Rolul folclorului în actualizarea cultelor precreștine – studiu de caz*

Gabriela Păsărin, *Pragul dinainte de Prag*
Florența Popescu-Simion, *Sânzienele – o sărbătoare reevaluată*
13:00-14:00 – Pauză de prânz

IV. Etnomuzicologie și etnocoreologie Sala Expoziție

10:00-11:30

Moderator: Constantin Secară

Vasile Chiseliță, *Probleme de clasificare a repertoriului orchestrei „Folclor” din perioada sovietică: cultură populară, adaptare politică, implicații analitice*

Marian Lupașcu, *Maneaua, repere istorice concrete (sec. XIX-XX)*

Lucian Emil Roșca, *Restituirea emblematicului volum „303 Colinde cu Text și Melodie Culese și Notate” (1925) în cadrul Simpozionului omagial Sabin Vasile Drăgoi 130 de ani de la naștere*

Constantin Secară, *Societatea spectacolului sau spectacolul societății? O temă și mai multe variațiuni*

11:30-12:00 – Pauză de cafea

12:00-13:00

Moderator: Cristian Mușă

Cristian Mușă, *Repertoriul coregrafic românesc actual – sinteza contopirii mai multor „straturi” culturale*

Liz Mellish, Nick Green, *Social media and networked internet communities: a researcher's tool, three methods, three case studies*

Georgiana Vlahbei, *Pamporea virală: invenția unei tradiții de dans. Performarea identității la aromânii din România*

13:00-14:00 – Pauză de prânz

14:00-15:30

Moderator: Mihaela Nubert Chețan

Claudia Colniceanu, *Întoarcerea la rădăcini prin descoperirea instrumentelor tradiționale de suflat*

Maria-Selena Șerboiu, *Muzică de nuntă din județul Buzău*

Yasemin Koc, *Muzica cehilor din Banatul românesc*

Andreia Monalissa Moldoveanu, *Repertoriul muzical pentru două nunți din județul Prahova*

Mihaela Nubert Chețan, Lavinia Gheorghe, *Cântecul miresei din Banat reprezentat în scrierile etnomuzicologice din prima jumătate a secolului al XX-lea*

15:30-16:00 – Pauză de cafea

Prezentări de carte

16:00-17:00

Alimentația. Răspunsuri la chestionarele Atlasului Etnografic Român, vol. II, Banat, Crișana, Maramureș, coordonator general Ion Ghinoiu, elaborare, îngrijire științifică și redacțională de Cătălin Alexa, Cornelia Belcin Pleșca, Laura Ioana Toader, seria Corpus de documente etnografice românești”, Institutul de Etnografie și Folclor „Constantin Brăiloiu”, Academia Română, Editura Etnologică, București, 2024 (semnal).

Camelia Burghel, *Sarmale și serotonină. Despre un mainstream gastrocultural*. Editura GastroArt, 2024 (semnal).

Revista „Boabe de grâu”. Repere etnologice, volum editat de Florența Popescu-Simion. Editura Academiei Române, 2023.

Alexandru Iorga și Alin Croitoru, *Dezvoltare comunitară în România. Concepte, procese, modele de analiză*. Editura Tritonic, 2022.

Comitet de organizare a sesiunii de comunicări: Laura Jiga Iliescu, Florența Popescu-Simion, Constantin Secară, Ionuț Semuc, Carmen Șerban

2. Expoziție

Trei sferturi de veac de cercetare instituționalizată a culturii tradiționale românești.

Documente, proiecții de filme etnologice, audiții, cărți.

22-25 octombrie

Deschiderea expoziției va avea loc marți, 22 octombrie, ora 11, la sediul Institutului de Etnografie și Folclor „Constantin Brăiloiu”, strada Dem Dobrescu nr 9.

Programul de vizitare este între orele 11-17.

Marți, 22 octombrie, în sala Expoziție sunt programate audiții și vizionări de filme etnologice

Comitet de organizare a expoziției: Cristina Damaschin, Iulia Wișoșenschi, Monica Bercovici Ratoiu, Laura Toader, Anca Vărăjitoriu, Raluca Potârniche, Mariana Ciuciu.